

Sygn. akt V CSK 79/15

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku Prokuratora Rejonowego w Legnicy
przy uczestnictwie M. C.

o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 maja 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w Legnicy
z dnia 30 października 2014 r., sygn. akt II Ca 500/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Legnicy oddalił wniosek Prokuratora Rejonowego w Legnicy o zastosowanie wobec uczestniczki postępowania M. C. obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Sąd Okręgowy w Legnicy, postanowieniem z dnia 30 października 2014 r. zmienił to orzeczenie i zobowiązał uczestniczkę do poddania się leczeniu w stacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego, po uzupełnieniu postępowania dowodowego i ustaleniu, że uczestniczka jest osobą uzależniona od alkoholu, z tego powodu zaniedbywała obowiązki rodzicielskie wobec małoletniej córki, co doprowadziło do umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej. Uczestniczka nadal nadużywała alkoholu i demoralizuje córkę m. in. przychodząc w takim stanie do jej szkoły podczas rozpoczęcia roku szkolnego, czym naruszyła godność dziecka. Sąd wskazał, że uczestniczka nie podjęła dobrowolnego leczenia, nie wykazała by podjęła jakąkolwiek pracę. Zdaniem Sądu spełnione zostały przesłanki z art. 26 w zw. z art. 24 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jedn. tekst Dz.U. z 2012 r., poz. 1356 ze zm. - dalej „u.w.t.”)

Uczestniczka zaskarżyła postanowienie Sądu drugiej instancji skargą kasacyjną, w której zarzuciła niewłaściwe zastosowanie art. 24 oraz art. 26 u.w.t. oraz błąd w ustaleniach faktycznych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do

rozpoznania. Ponieważ wniesiona skarga nie zawierała wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ani jego uzasadnienia, pełnomocnik skarżącej został wezwany do uzupełnienia braków w tym zakresie. Uczynił to pismem z dnia 15 stycznia 2015 r., w którym złożył wniosek przewidziany w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. i wyjaśnił, że okolicznością uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest „sprzeczność zaskarżonego orzeczenia Sądu Okręgowego z utrwaloną w orzecznictwie Sądu Najwyższego zasadą mówiącą o dobrowolności poddania się leczeniu odwykowemu, wyrażoną w art. 24 i 26 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (postanowienie SN z dnia 9 listopada 2007 r. - V CSK 241/07)”.

Tak sformułowany wniosek, nie precyzuje wprost wskazanej przez skarżącą przesłanki przyjęcia jej skargi kasacyjnej do rozpoznania, jednak powołanie się na sprzeczność rozstrzygnięcia z utrwaloną wykładnią Sądu Najwyższego wskazuje, że uczestniczka uważa swoją skargę za oczywiście uzasadnioną.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wywodu zmierzającego do wykazania tej wadliwości. Oczywiście naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby badania szczegółów czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, Lex nr 1232793). Tego rodzaju argumentów, przekonujących z narzucającą się siłą, że skarga rokuje duże szanse na jej uwzględnienie, uczestniczka nie przytoczyła.

Nie można uznać, że zaskarżone orzeczenie wydane zostało z naruszeniem prawa i to o charakterze rażącym. Sąd Okręgowy przedstawi przesłanki faktyczne i prawne rozstrzygnięcia, a jego argumentacja nie dowodzi wystąpienia uchybień dostrzegalnych natychmiast i jednoznacznie wskazujących na wadliwość przyjętego rozstrzygnięcia. Skarga kasacyjna w głównej mierze oparta jest na kwestionowaniu ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego, co nie jest dopuszczalne i nie może stanowić zarzutu kasacyjnego z uwagi na zakaz zawarty w art. 398³ § 3 k.p.c.

W konsekwencji nie zachodzi przesłanka, którą uczestniczka uzasadniła swój wniosek o rozpatrzenie skargi kasacyjnej.

Okoliczności sprawy nie wskazują także na występowanie innych przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c., wobec czego należało odmówić przyjęcia skargi do merytorycznego rozpatrzenia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).